

Opdrachtgever:

SATIJN Plus Architecten

T.a.v. Mevrouw [REDACTED]

Postbus 210

6120 BA Born

Datum: 11 april 2022**Onderwerp:**

Rapportage Quickscanonderzoek Ecologische Waarden onderzoekslocatie Bovenstraat 21, te Noorbeek

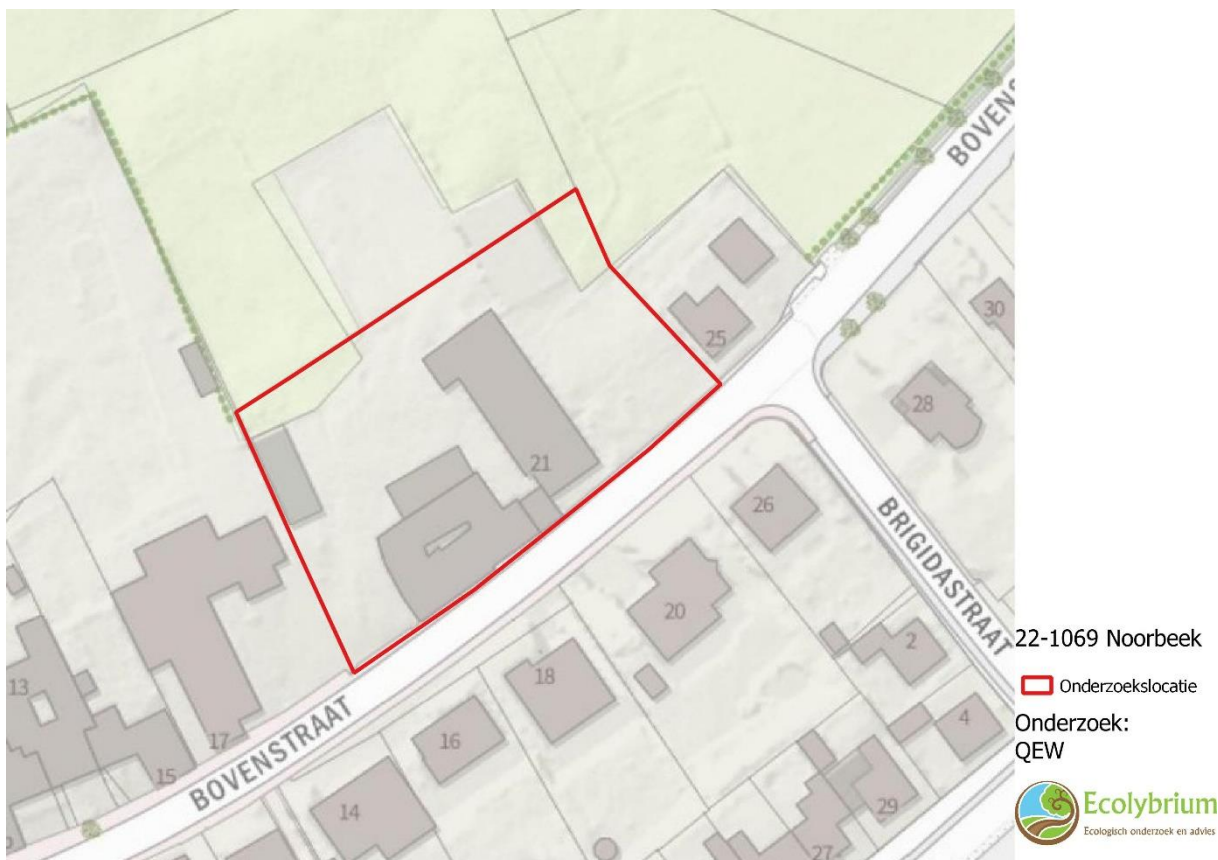
(ons kenmerk: 22-1069)

Opgesteld door:

De heer [REDACTED]

Geachte mevrouw [REDACTED]

Hierbij ontvangt u van ons de rapportage inzake het uitgevoerde quickscanonderzoek ter plekke van de Bovenstraat 21, te Noorbeek, zie figuur 1.

Figuur 1: Onderzoekslocatie Bovenstraat 21 te Noorbeek

Aanleiding

Er zijn voornemens om de bestaande boerderijwoning te slopen om vervolgens nieuwbouw te realiseren. In het kader van de bestemmingsplanwijziging en in het kader van de Wet natuurbescherming is het noodzakelijk dat er een beeld ontstaat van de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten (en/of op gebruiksfuncties hiervan) en dient beoordeeld te worden of deze natuurwaarden met de herinrichting negatieve effecten ondervinden.

Om erachter te komen of er sprake is van de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden (planten en dieren) is het in elk geval nodig dit middels een quickscanonderzoek te beoordelen en/of vast te stellen.

Onderzoeksmethodiek

Om erachter te komen of er op en rondom de bebouwing beschermde plant- en diersoorten voorkomen of geschikte groeiplekken zijn van bijzondere en/of beschermde planten, is de locatie middels een veldinspectie onderzocht en beoordeeld op geschiktheid voor soorten. Dit onderzoek is uitgevoerd op 16 maart 2022.

Hierbij is gelet op de mogelijke functies van de onderzoekslocatie voor vleermuizen, broedvogels, kleine marterachtigen, uilen en roofvogels, grondgebonden zoogdieren, amfibieën en beschermde en/of bijzondere (muur)planten. Er is tijdens het onderzoek verder gelet op mogelijke andere functies van soorten rondom de onderzoekslocatie.

Daarbij is de gehele bebouwing bekeken (kelders, zolders, open ruimtes, stallen, tuin, daken en muren e.d.).

Huidige situatie

Op het perceel aan de Bovenstraat is een verlaten en sterk vervallen bebouwing gelegen en een oude stal uit 1600. Onder het woonhuis ligt een kelder met een vrij grote opening vanaf de buitenzijde van het huis. Ook is er een zolder aanwezig in het woonhuis waarbij de pannen van de binnenzijde te zien zijn. De stal is een oud vervallen gebouw met een twee normale kelders en een gierkelder. Het dak is geheel onbetimmerd en de dakpannen zijn ook hier zichtbaar. Achter het woonhuis en de stal ligt een stuk braakliggend land met wat bouwafval in vorm van stenen. Er is geen enkele groenstructuur aanwezig.

Aanwezige natuurwaarden

Broedvogels (al of niet met jaarrond beschermde nesten)

In de bebouwing zijn geen indicaties gevonden die wijzen op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismus, gierzwaluw of huiszwaluw. Er zijn geen sporen (zoals braakballen en veren) aangetroffen die duiden op het gebruik en/of aanwezigheid van kerkuil of steenuil.

In een kleine ruimte in de stal waar ooit vee heeft gestaan zijn 3 oude nesten aangetroffen van boerenzwaluw. Echter zijn deze nesten niet meer in gebruik door de soort om te broeden, omdat er geen vee meer aanwezig is in de stallen zal dit ook niet meer gaan gebeuren. Zodra het vee weggehaald wordt verdwijnen ook de boerenzwaluwen. De nesten zijn daarmee niet meer functioneel. Dit komt door een gebrek aan voedsel in de vorm van insecten die op het vee afkomen.

Foto 1: Oud nest boerenwaluw

Nesten van boerenwaluwen zijn volgens de Wet natuurbescherming in Limburg jaarrond beschermd. Echter omdat de stal niet meer functioneel als veeststal wordt gebruikt en deze nesten dus al lang niet meer gebruikt worden is het ophangen van nieuwe nesten weinig zinvol. Wettelijk gezien zou voor de vernietiging een ontheffing noodzakelijk zijn, echter is het maar de vraag of dat in dit geval wel speelt omdat deze nesten al jaren niet meer functioneel zijn. Dit dient echter voorgelegd te worden aan de provincie.

Rondom het gebied is geen beplanting aanwezig wat als broedbiotoop kan fungeren voor algemeen voorkomende soorten broedvogels.

Effecten op algemeen voorkomende soorten broedvogels kunnen op voorhand geheel worden uitgesloten door de afwezigheid van de geschikte vegetatie.

Vleermuizen

Er zijn op meerdere plekken sporen gevonden van bewoning door vleermuizen. In de stal en op zolder van het woonhuis zijn op veel plekken vraatrestanten en uitwerpselen gevonden van grootoorvleermuizen. Dit betekent dat de zolder van het woonhuis en meerdere delen van de stal een functie hebben voor grootoorvleermuizen.

Foto 2: Op de zolder van het woonhuis en in diverse plekken in de stal zijn vlindervleugels gevonden

Echter is door de openheid van de zolder van het woonhuis en de stallen geen sprake van een stabiel klimaat waar vleermuizen daadwerkelijke vaste rust- en verblijfplaatsen kunnen hebben. De bebouwing zal enkel dienstdoen als tijdelijke hangplek die niet dagelijks gebruikt zal worden als hangplek.

Op de zolder is geen dakbeschot aanwezig en de pannen zijn vanaf de binnenkant zichtbaar. Ook de dakconstructie van de stallen is niet geschikt vanwege de zeer instabiele klimatologische omstandigheden. Doordat de constructie te open is, tocht het te veel om als vaste rust en verblijfplaats te dienen.

Foto 3: Dakconstructie op zolder van het gebouw

Kelders onder zowel het woonhuis als die onder de stal zijn klimatologisch gezien geschikt en ook toegankelijk voor vleermuizen om naar binnen te vliegen. Echter zijn er tijdens inspectie geen dieren aangetroffen in de twee kelders. Als er vleermuizen zouden zitten hadden ze moeten worden aangetroffen. Dit omdat vleermuizen vaak tot half april in winterrust zitten. Mogelijk heeft het iets te maken met een gebrek aan wegkruipmogelijkheden.

Een van de drie kelders was niet toegankelijk. Deze is dus niet geïnspecteerd op aanwezigheid van vleermuizen. Gelet op de invliegopening laag bij grond is het echter niet te verwachten dat deze kelder als zodanig dienstdoet.

Het terrein vormt verder geen primair jachtgebied voor grote aantallen vleermuizen. Omdat er geen hoogopgaande begroeiing aanwezig is vormt het terrein geen essentieel foerageergebied. Om dezelfde reden is het gehele terrein ongeschikt als vliegroute.

Effecten op vleermuizen en dan met name op essentiële foerageergebieden en primaire vliegroutes zijn in elk geval geheel uit te sluiten.

Effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen ter plekke van de dakconstructie en gevels van het woonhuis zijn eveneens uit te sluiten, omdat er geen geschikte verblijfplekken aanwezig zijn (komt puur door de constructie, waardoor er geen constant klimaat heerst op de zolderdelen.

De grootoorvleermuizen die op de zolder en in de stal hun eten verorberen huizen naar alle waarschijnlijk in de zomerperiode in nabijgelegen kerkgebouwen. De open schuren zijn, vanwege de open constructie, niet geschikt om te dienen als zomerverblijfplaats. De dieren hebben meerdere plekken in de omgeving die als zodanig gebruik worden, en dus kan worden geconcludeerd dat het verwijderen van deze hangplek gene effecten zal hebben op het functioneel leefgebied van de soort. Nader vleermuisonderzoek achten we verder niet noodzakelijk.

Vaatplanten (muurplanten)

In de kelderruimte die vanaf de straatzijde open is bevat meerdere bijzondere plantensoorten. Er groeien daar enkele tientallen steenbreekvarens in de opening van de kelder. Er groeien ook enkele muurleeuwenbekken op de muren.

Beide soorten zijn niet meer beschermd in de Wet natuurbescherming. We adviseren echter wel om de steenbreekvarens daar waar mogelijk te verplaatsen naar omliggende plekken of te integreren in de nieuwe situatie. Uithalen van planten behoudt de diversiteit van de omgeving, aangezien deze soort op veel plekken verdwijnt (omdat de wettelijke bescherming er af is).

Effecten op de bijzondere steenbreekvaren dienen voorkomen te worden door de planten te behouden of te verplaatsen naar de directe omgeving (of te verplaatsen naar rotstuinen in de directe omgeving). Aan te raden is om delen van de muur waar de plantjes op staan heel te houden en bijvoorbeeld in de tuin te leggen. Dit om de bijzondere soort te behouden in de omgeving.

Foto 4: steenbreekvarens bij opening van de kelder aan de straatzijde

Overige soorten

Andere beschermde soorten, zoals amfibieën, reptielen, vissen, libellen, dagvlinders en andere ongewervelden, zijn niet aangetroffen en ook niet te verwachten op de locatie. Hiervoor zijn geen (optimaal ontwikkelde) leefgebieden aanwezig.

Effecten op beschermde soorten reptielen, vissen, amfibieën en libellen zijn geheel uit te sluiten vanwege het ontbreken van optimaal ontwikkeld habitat.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn enkele uitwerpselen van de steenmarter aangetroffen. Het betreft hier enkele oude uitwerpselen. Omdat de locatie niet meer als veehouderij in gebruik is en geheel onbewoond is zijn er geen prooidieren rondom de voormalige boerderij te vinden. De bebouwing vormt daarmee dan ook geen vaste verblijfplaats voor steenmarters. Daarnaast ligt de onderzoekslocatie in een verstedelijkt gebied, waar zeer veel andere plekken aanwezig zijn waar de soort terecht kan. Qua foerageergebied vormt de locatie ook geen optimaal habitat vanwege het afwezig zijn van enige vegetatie waar prooidieren zich kunnen ophouden.

Andere soorten grondgebonden zoogdieren zijn eveneens geheel niet te verwachten. Daarvoor is geen optimaal ontwikkeld habitat aanwezig of in ontwikkeling.

Effecten op zwaar beschermde grondgebonden zoogdieren zijn, vanwege het ontbreken van optimaal ontwikkelde habitats geheel uit te sluiten. In het kader van de Wet natuurbescherming kan geconcludeerd worden dat er geen verbodsbepalingen overtreden worden en dat er geen verdere noodzaak is voor nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing.

Foto 5: Oude steenmarter uitwerpselen op de zolder van het woonhuis

Literatuurstudie en internetbronnen

Uit de geraadpleegde bronnen (bijlage 1) blijkt dat er geen beschermde soorten aanwezig en/of te verwachten zijn op de ingreeplocatie. Op basis van expert judgement kan geconcludeerd worden dat de bebouwing en het aangrenzende gebied/habitat geen optimaal habitat is voor beschermde en/of bijzondere plant- en diersoorten, met uitzondering van de functies die zijn vastgesteld in de bebouwing tijdens het veldbezoek.

Conclusies

Op basis van het onderzoek en de toetsing aan de Wet natuurbescherming (Wnb) kan gesteld worden dat:

- ✚ Voor de huismus, gierzwaluw en huiszwaluw geen mogelijke nestplaatsen aanwezig zijn;
- ✚ Er enkele oude nesten van de boerenzwaluw aanwezig zijn. Dit zijn jaarrond beschermde nesten ondanks dat ze afgelopen broedseizoen niet gebruikt zijn. Nader onderzoek is echter niet nodig. Omdat de bebouwing al jaren niet meer functioneert als veehouderij en er dus ook geen vee meer staat kan geconcludeerd worden dat het hier om oude nesten gaat die al enkele jaren niet meer functioneel zijn. Het is aan te raden om bij de provincie na te gaan of hier dan echt sprake is van het vernietigen van functioneel in gebruik zijnde nesten en of er een ontheffing nodig is voor de vernietiging. In onze optiek is dit niet aan de orde, omdat er geen veehouderij terugkomt op locatie. Mitigatie in de vorm van kunstnesten ophangen is in onze evenmin succesvol, aangezien er geen voedselvoorziening is voor de soort (omdat het vee niet terugkeert).

- ✦ Er geen andere jaarrond beschermde nesten van broedvogels aangetroffen zijn (zoals kerkuil of steenuil);
- ✦ Effecten op algemeen voorkomende broedvogels niet zal optreden omdat er geen geschikt broedbiotoop aanwezig is;
- ✦ Er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig in de bebouwing.
- ✦ Er is geen sprake van essentiële vliegroutes of essentieel foerageergebied. Nader onderzoek is niet nodig;
- ✦ De zolders af en toe gebruikt worden als hangplek/eetplek voor grootoorvleermuizen, maar dat de vernietiging van dergelijke ruimtes niet leidt tot een negatief effect op de soort, omdat deze niet afhankelijk zijn van deze ruimtes en dat ze meerdere alternatieven hebben in de omgeving. Als vaste rust- en verblijfplaats (dus waar ze overdag verblijven) zijn de zolderruimtes ongeschikt, omdat de ruimtes klimatologisch instabiel zijn.
- ✦ Op basis van de resultaten kan gesteld worden dat er in het kader van de Wet natuurbescherming geen effecten op andere soorten (zoals grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden) optreden en dat daarmee geen knelpunten ontstaan in de het kader van de Wet natuurbescherming. De huidige functies (overwintering van dagvlinders en blinde bij bijvoorbeeld) blijven dan ook in de toekomst mogelijk.
- ✦ Er geen effecten zullen zijn op grondgebonden zoogdieren zoals steenmarter, omdat de bebouwing geen dienst (meer) doet als verblijfplaats.

Met deze rapportage hoopt Ecolybrium jullie van dienst te zijn geweest.
Uw reactie wordt dan ook zeer op prijs gesteld.

Met vriendelijke groet,
Ecolybrium Ecologisch onderzoek & Advies

[Redacted signature]

Bijlage 2 Wettelijke kaders

SOORTENBESCHERMING

Algemeen

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. De Wet natuurbescherming heeft de beschermingsregels opgesteld in de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn vertaald naar de Nederlandse situatie.

VOGELRICHTLIJN

Soorten van de Vogelrichtlijn

Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn:

- ✘ Art. 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen
- ✘ Art. 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen
- ✘ Art. 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben
- ✘ Art. 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort

HABITATRICHTLIJN, BERN BIJLAGE II, BONN BIJLAGE I

Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd:

- ✘ Art. 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen
- ✘ Art. 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren
- ✘ Art. 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen
- ✘ Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen
- ✘ Art. 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN

Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van in Nederland voorkomende soorten zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten.

- ✘ Art. 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
- ✘ Art. 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
- ✘ Art. 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

WETTELIJKE BELANGEN I.R.T. ONTHEFFING

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- ✚ Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- ✚ Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- ✚ Ter bescherming van flora en fauna. Voor nationaal beschermde soorten geldt:
 - Er is sprake van een bij de wet genoemd belang. Zorgplicht voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (Art. 1.11);
 - De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LIMBURGSE INVULLING

De provincie Limburg heeft beleidsregels opgesteld in het document Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg (6 december 2017, Limburg) voor soorten die beschermd zijn binnen de Vogelrichtlijn of bijlage onderdeel A bij de Wnb, te weten:

- ✚ De broedvogels zijn ingedeeld in de categorieën 1 t/m 4:
 - Hiervan is het nest van de vogelsoorten horende tot de categorieën 1 t/m 3 jaarrond beschermd (zie tabel 1)
 - Categorie 4 zijn de nesten van plaats trouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat, maar dusdanig kwetsbaar zijn dat de functionaliteit niet in het geding mag komen
- ✚ Voor soorten in bijlage onderdeel A bij de Wnb geldt de Omgevingsverordening Limburg 2014 bijlage III bij paragraaf 3.8 “Vrijstelling dieren bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud” zijn soorten opgenomen waarvoor in Limburg een (gedeeltelijke) vrijstelling geldt (zie tabel 2)
- ✚ Art. 4.3 en 4.4 lid 2; Soms is het voor de ontwikkeling erg moeilijk om een aanvullend onderzoek uit te voeren. Bijvoorbeeld als gezien de doorlooptijd die dit met zich mee brengt een toegekende subsidie komt te vervallen of veiligheidsaspecten eraan in de weg staan. In dergelijke omstandigheden zijn GS van mening dat er sprake is van een dermate uitzonderingssituatie dat de initiatiefnemer een ontheffingsaanvraag kan doen alsof de mogelijk aanwezige soorten daadwerkelijk aanwezig zijn. De initiatiefnemer moet in zo’n geval een aanpak overleggen waaruit blijkt voor welke soorten hij deze aanpak volgt, wat de maximaal verwachte dichtheden van de soorten zijn en welke maatregelen uitgevoerd gaan worden.

Nederlandse naam	Categorie
Kerkuil	1
Oehoe	1
Roek	1
Steenuil	1
Boerenzwaluw	2
Bosuil	2
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	2
Huismus	2
Huiszwaluw	2
Ooievaar	2
Slechtvalk	2
Boomvalk	3
Havik	3
Ransuil	3
Raaf	3
Rode wouw	3
Torenvalk	3
Wespendief	3
Zwarte wouw	3

*Tabel 1: indeling in categorieën
jaarrond beschermde nesten in Limburg*

Nederlandse naam	Periode vrijstelling
Aardmuis	Gehele jaar
Bosmuis	Gehele jaar
Bunzing	Gehele jaar
Bruine kikker	Gehele jaar
Dwergmuis	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	Gehele jaar
Eekhoorn	Maart- april en juli t/m november
Egel	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	Gehele jaar
Gewone pad	Gehele jaar
Haas	Gehele jaar
Hazelworm	Juli, augustus en september
Hermelijn	Gehele jaar
Huisspitsmuis	Gehele jaar
Kleine watersalamander	Gehele jaar
Konijn	Gehele jaar
Levendbarende hagedis	15 augustus t/m 15 oktober
Meerkikker	Gehele jaar
Middelste groene kikker	Gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	Gehele jaar
Ree	Gehele jaar
Rosse woelmuis	Gehele jaar
Steenmarter	15 augustus t/m februari
Tweekleurige bosspitsmuis	Gehele jaar
Veldmuis	Gehele jaar
Vos	Gehele jaar
Wezel	Gehele jaar
Woelrat	Gehele jaar

*Tabel 2: Vrijgestelde soorten Limburg bij ruimtelijke ontwikkeling
en bestendig beheer of onderhoud (Omgevingsverordening
Limburg 2014)*